

31.8.2018

Hallituksen esitysluonnos laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä, biopolttoaineiden käytön edistämisessä liikenteessä annetun lain muuttamisesta sekä biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa otsikon asiassa. Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Esityksen seurauksena biopolttoaineiden jakeluvelvoite kiristyy asteittain vuoteen 2030 mennessä. Esityksen tavoitteena on varmistaa se, että Suomi täyttää osaltaan EU:n taakanjakoasetuksen mukaisen päästöjen vähentämisvelvoitteen. Esityksellä pannaan toimeen mm. hallitusohjelman energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteita.

KKV:n käsityksen mukaan biopolttoaineiden jakeluvelvoite kohdistuu pääasiassa uusiutuvan dieselin jakeluun. Biopolttoaineiden jakeluvelvolliset ovat keskenään kilpailevia toimijoita polttoaineiden jakelun markkinoilla. Jakeluvelvolliset joko ostavat tarvittavan määrän biopolttoainetta valmistajilta tai tuottavat sen itse. Uusiutuvan dieselin valmistajia on Suomessa kaksi toiminnanharjoittajaa; Neste Oyj (Neste) ja UPM-Kymmene Oyj.

Nesteellä on KKV:n käsityksen mukaan vahva asema biopolttoaineiden tuotannon markkinoilla. Useat jakelumarkkinoilla Nesteen kanssa kilpailevat toimijat hankkivat tukkutasolla biopolttoainetta Nesteeltä. Esityksen seurauksena biopolttoaineiden kysyntä lisääntyy ja hankinta Nesteeltä lisääntyy. Tämä on omiaan vahvistamaan Nesteen jo ennestään vahvaa asemaa markkinoilla. Jakeluvelvoitteen kiristämistä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon se, että biopolttoainemarkkinoille voi syntyä haitallista markkinavoimaa.

Yleisesti kilpailun kannalta voi olla ongelmallista, jos keskenään kilpailevista toimijoista osa on riippuvaisia yhden vertikaalisesti integroituneen kilpailijan tuotteista tukkumarkkinoilla. Jos toimijalla on kilpailulain tarkoittama määräävä markkina-asema, mahdollisiin ongelmiin voidaan puuttua jälkikäteen kilpailulain määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä koskevilla säännöksillä. Määräävä markkina-asema ei kuitenkaan itsessään ole kielletty.

Kilpailulain toimeenpano ei kuitenkaan välttämättä tarjoa ainakaan nopeaa apua markkinoilla esiintyviin häiriöihin, sillä tutkinnot ja niitä usein seuraavat oikeudenkäynnit ovat pitkäkestoisia. Yhtiöillä voi myös olla

31.8.2012

kilpailuolosuhteisiin vaikuttavaa markkinavoimaa, mutta ei kuitenkaan siinä määrin, että kilpailulaissa määritellyt määräävän markkina-aseman tunnusmerkit täyttyisivät.

Pääjohtajan sijainen,
Ylijohtaja

Timo Mattila

Apulaisjohtaja

Valtteri Virtanen